

Sagledavanje sveta iz različitih uglova

Briljantno... maštovitost ovog romana zaista je nesvakidašnja – zabeležio je kritičar londonskog *Tajmsa*, nakon što se pojavio roman (u sedam povezanih priča) *Sanjar* Ijana Makjuana. O njegovoj proceni, odnedavno mogu (ponovo) da razmišljaju i čitaoci u Srbiji (oni koji ranije već nisu imali *Paideino* izdanje iz 2007), zahvaljući novosadskoj *Čarobnoj knjizi* i Arijani Božović, koja je ovo delo prevela sa engleskog jezika.

Odrasli misle da je desetogodišnji Piter Fortjun „naporno dete“. Previše je tih, ali nešto se zasigurno zbiva u njegovoj glavi. I, pošto je tih, nikad ne mogu da mu kažu da prekine s tim što radi. A Piter je opet bio u jednoj od svojih avantura. Menjao je telo s prastarom porodičnom mačkom, borio se protiv lutaka koje su oživele, roditelje je mazao „nevidljivom pomadom“ sve dok nisu nestali... i otkrio je kako je biti odrasla, zaljubljena osoba. U svojim sanjarenjima, Piter uči da sagleda svet iz različitih uglova i saznaje kako mu to može pomoći i u stvarnom životu.

Pisan kako za decu, tako i za odrasle, iz pera jednog od najboljih savremenih pisaca Velike Britanije, *Sanjar* je jedin-

stveno romaneskno iskustvo koje slavi maštu, kreativnost i fantaziju živopisnim i poetičnim jezikom književnog majstora ovenčanog *Bukerom* i brojnim drugim nagradama. Pisac u njemu pokušava da ukaže na unutrašnji svet individue, koji je samo naizgled prazan, a zapravo je izdašniji od mnogih svetova osoba s društveno prihvaćenim vrlinama i osobinama. Knjiga bi mogla da se shvati kao svojevrsna metafora za sukobe bilo kakve prirode – političke, religiozne, socijalne... Ljudi zaboravljaju da prihvataju druge takvima kakvi jesu te se svojski trude da ih strpaju u svoje okvire i verovanja. Takvim ljudima nedostaje mašte, slobode i mira, a upravo oni retki koji to imaju i u tome uživaju, bivaju odbačeni od njih: baš kao da im podsvesna zavist ne dopušta da im se približe. Tako se stvara veliki jaz među ljudima, u kojem najdeblji kraj izvlače upravo oni koji to ne bi trebali, deca i *drugačiji*. Ovom pri-

likom Makjuan želi da smanji taj jaz i približi različitost svojoj publici, kao i način njenog prihvatanja. **D. S.**